

Nếu như Luật đầu tư nước ngoài (ĐTNN) kể từ lúc được Quốc hội thông qua vào ngày 29.12.1987, đến nay đã có hai lần sửa đổi, bổ sung vào những năm 1990, 1992; thì số phận của Luật khuyến khích đầu tư trong nước (KKĐTTN) mang vẻ "hầm hủ" hơn: chẳng những chậm sửa đổi để thích hợp với hoàn cảnh thực tế, mà còn mãi đến cuối năm 1995, tức một năm rưỡi sau khi được Quốc hội thông qua, luật này dường như vẫn chưa đi vào cuộc sống.

Giải thích về sự chậm trễ này, theo các nhà quản lý chuyên ngành ở TP.HCM, *thứ nhất* là các văn bản hướng dẫn thực hiện luật KKĐTTN đều bị chậm so với thời gian luật có hiệu lực từ 5 tháng đến 1 năm; trong điều 7 của luật KKĐTTN nêu 7 biện pháp hỗ trợ đầu tư, song đến nay còn hai biện pháp hoàn toàn chưa có hướng dẫn là biện pháp 4 (góp vốn nhà nước vào các doanh nghiệp thông qua các quỹ hỗ trợ đầu tư, ngân hàng thương mại và công ty tài chính), và biện pháp 7 (chuyển giao công nghệ với phí ưu đãi).

Theo ý kiến của ông Lê Xuân Hồng, Trưởng phòng kinh tế quận 5, TP.HCM, hiện nay với chủ trương dời các đơn vị sản xuất công nghiệp gây ô nhiễm môi trường dân cư ra vùng ngoại thành, đã khiến nhiều doanh nghiệp tồn kém không ít chi phí đầu tư lại phần hạ tầng cơ sở. Thế nhưng để phát huy luật KKĐTTN ở các trường hợp như vậy, đòi hỏi một số chính sách khác phải "cập nhật hóa" như hỗ trợ trong việc giao đất, cho thuê đất. Ông Lê Xuân Hồng cho rằng: "Một số điều của Nghị định 29/CP chưa được hiểu thống nhất về các khái niệm như: doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, dự án đầu tư vì chúng được nói đến nhưng không được định nghĩa cụ thể".

Nguyên nhân thứ hai về việc triển khai còn quá chậm

chạp của Luật KKĐTTN, là đi tìm thông tin để làm căn cứ đối chiếu với tiêu chuẩn, nhằm tự đánh giá doanh nghiệp mình có đủ điều kiện được hưởng ưu đãi đầu tư hay chưa, không thuộc chuyện dễ dàng. Được sĩ Trần Hữu Phước, Trưởng phòng kinh tế - khoa học kỹ thuật - công nghệ của Ủy ban về người VN ở nước ngoài, cho biết có không ít Việt kiều muốn trở về nơi chôn nhau cắt rốn bằng con người VN. Họ không muốn phải một lần nữa làm "người nước ngoài" khi đang ở trên quê hương của mình, qua việc đầu tư theo luật ĐTNN. Nhưng cho đến nay, Bộ ngoại giao vẫn chưa có hướng dẫn cụ thể về việc xác định nguồn gốc Việt kiều và lý lịch của họ ở quốc gia sở tại...

Bên cạnh việc tiến độ triển khai còn nhiều vướng mắc nói trên, kết quả điều tra mới đây của Viện nghiên cứu quản lý kinh tế trung ương (NCQLKTTW) thuộc Bộ kế hoạch và đầu tư cho thấy tình hình triển khai luật KKĐTTN bước đầu mang lại một số kết quả đáng khích lệ: tại TP.HCM, đã có 10 đơn vị kinh tế làm thủ tục xin hưởng ưu đãi theo luật KKĐTTN. Ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đang có 4 dự án xin hưởng ưu đãi. Tỉnh Đồng Nai, nơi đang dẫn đầu về số lượng khu công nghiệp, trong 6

tháng đầu năm nay UBND tỉnh đã cấp 9 giấy chứng nhận ưu đãi đầu tư mới và 7 giấy chứng nhận ưu đãi đầu tư mở rộng, thụ lý hồ sơ của 7 doanh nghiệp trong việc xin ưu đãi đầu tư. Đồng thời, Quỹ hỗ trợ đầu tư quốc gia cũng đang dành 8 tỷ đồng cho các dự án ưu đãi của Đồng Nai.

Theo các chuyên gia của Viện NCQLKTTW, khách quan đánh giá mặc dù việc triển khai thực hiện Luật KKĐTTN là chậm; song nói như nhân mạnh của ông Lê Đăng Doanh, Viện trưởng viện NCQLKTTW, thì nếu kể từ mốc tháng 6.1994 Luật KKĐTTN được Quốc hội thông qua và có hiệu lực từ ngày 1.1.1995, mãi cho đến cuối tháng 9.1995 mới có Thông tư 06/UB - QLTG của Bộ kế hoạch và đầu tư hướng dẫn trình tự, thủ tục cấp giấy phép chứng nhận ưu đãi đầu tư; rồi gần 3 tháng sau đó Bộ tài chính mới ban hành Thông tư 94/TC/TCT hướng dẫn trình tự thủ tục, thẩm quyền xét miễn giảm thuế. Với thực tế đó, khó thể trách việc tiến độ thực hiện Luật KKĐTTN ở các địa phương là quá chậm, hay bế tắc.

Để thúc đẩy hơn nữa việc phát huy trong môi trường đầu tư của Luật KKĐTTN, có thể thấy nhanh chóng cuộc họp mặt giữa các cơ quan chức năng thực thi Luật KKĐTTN, với

những giám đốc doanh nghiệp ở một số địa phương tiêu biểu nhằm nắm sát, toàn diện thực tiễn, hầu kịp thời có biện pháp tích cực khắc phục các quy định không còn phù hợp. Đồng thời, ban ngành chức năng cũng xem xét lại sự phối hợp chung, với những phúc đáp nhanh chóng thực thi; như về mặt công nghệ, hiện rất khó xét hưởng ưu đãi khi vẫn còn thiếu văn bản hướng dẫn của Bộ khoa học công nghệ và môi trường về quy định điều kiện, tiêu chuẩn công nghệ đáp ứng các yêu cầu ghi trong Nghị định 29/CP ngày 12.5.1995 của chính phủ...

LUẬT KHUYẾN KHÍCH ĐẦU TƯ TRONG NƯỚC ĐANG ĐI VÀO ĐỜI SỐNG DOANH NGHIỆP

MINH TÂM

